

פתרון ארועון במבחן בדיני משפחה, מרצה: פרופ' רות הלפרין-קדרי, מועד ב' תש"ף

בחינה ויישום של התנאים בס' 1 לחשבד"ר לסמכות הייחודית של ביד"ר.	
רישום הנישואין : פונק שלזינגר ובן-ארי ושומן - יש להבחין בין תוקף הנישואין לבין רישומם. אין זה מתפקידו של פקיד הרישום ליתן דעתו על תוקף הנישואין אלא עליו לרושםם באם הובאה לפניו ראיה שנערך טקס נישואין. לעניין רישום הנישואין, אם בניה"ז נישאו במדינה המכירה בנישואין אזרחיים - קיימת חובה לרושםם. יישום : בניה"ז נישאו בקפריסין, מדינה המכירה בטקס נישואין מסוג זה. לכן, הנישואין תקפים לצורך הרישום, אם בידי בניה"ז ראיה לכאורה אודות עריכת הנישואין. משכך, לפקיד הרישום אין שק"ד ומרגע שבניה"ז יציגו לפניו את תעודת הנישואין שלהם - עליו לרשום אותם כנשואים. מכאן שברור שהמשך הדיון צריך להתנהל בהתאם להנחה שהנישואין נרשמו.	✓
מירוץ הסמכויות : ס' 4 לחוק להסדר התדייניות בסכסוכי משפחה, בתום התקופות המצוינות בס' 3(ה), אם הצדדים לא הגיעו להסדר מוסכם בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב סכסוך, יכול להגיש תוך 15 יום תביעה לערכאה שיבחר בה. בחינה ויישום לענייננו.	✓
בג"ץ 58/08 (פרשת 15 הדקות) - המבחן הקובע הוא מבחן הזמן: יוגב הקדים את עידית בהגשת תביעות בנושאים של משמורת ילדים, מזונות אישה, מזונות ילדים וחלוקת הרכוש לבית הדין. לכן, לפי מבחן הזמן - לביד"ר יש סמכות לדון בנושאים הללו. אבל, נושא החינוך לא נכרך ע"י יוגב והיה בסמכות בימ"ש לענייני משפחה כפי שיפורט להלן.	✓
יש לבחון את תנאי ס' 3 לחשבד"ר :	✓
האם תביעת הגירושין כנה? תורג'מן - יש לבחון האם בכתב התביעה פורטה עילה הלכתית לגירושין- יישום. אולם, ניתן לטעון כי מדובר בנישואין אזרחיים ולכן אין צורך בעילת גירושין הלכתית אלא די בקרע בלתי ניתן לאיחוי, בהתאם לפס"ד בני נוח. ניתן ללמוד מירתב התביעה של יוגב שהתביעה אינה כנה - יישום. <i>התנהגות נכונה</i>	✓
האם הכריכה התבצעה כדין? עולה שאלה האם ניתן לכרוך מזונות ילדים (ר' דיון להלן).	✓
האם הכריכה כנה? לפי בג"ץ 5747/03 תעלה שאלה לגבי כנות הכריכה, כי הרכוש כלל לא פורט בתביעה.	✓
בנוס - השוואה לבג"ץ 2862/14 - ואבחון מהנסיבות שלנו. אס"ן מליות רפ"ן .	✓
מירוץ הסמכויות : פייג-פלמן - כל עוד לא הכריעה אף ערכאה בשאלת הכריכה, תוכל כל ערכאה, לפי שק"ד, לעכב את הדיון בתביעה שהוגשה אליה, עד שהערכאה המקבילה תחליט בשאלת תוקף הכריכה. אם אחת הערכאות כבר הכריעה בשאלת הכריכה, על הערכאה המקבילה להימנע מלדון בכך, לאור עקרון הכיבוד ההדדי, אלא אם קיים "טעם מיוחד" שמצדיק זאת. עקרון הכיבוד ההדדי אינו בגדר עקרון נימוסי ותו לא, אלא חיוני לצורך מע' שיפוט תקינה.	✓
במקרה שלנו, ביד"ר כבר קבע שיש לו סמכות לדון בסוגיות שנכרכו, ולכן נבדוק, האם מתקיים טעם מיוחד - פגם חמור היורד לשורש הסמכות - ביד"ר לא נימק את החלטתו; לא התקיים דיון מקדים ונפרד לגבי תנאי הכריכה; ביד"ר התייחס לנושא החינוך בלי שכלל נכרך. בנוסף, נכרכה סוגיה שיתכן שאינה ניתנת לכריכה - מזונות הילדים - ר' להלן.	✓
דיון בסוגיות השונות - הסמכות והדין שיחול :	
תביעת הגירושין - פס"ד בני נוח - אין צורך בגט, אך יש צורך בפס"ד שמורה על סיום הנישואין. אלא שחלק ניכר מביד"ר בכל זאת כן דורשים גט גם בנישואין אזרחיים. בעניין תביעת הגירושין, הסמכות נתונה לביה"ד הרבני בלבד.	✓
פס"ד בני נוח - עילה מספקת היא קרע בלתי ניתן לאיחוי.	✓
האוביטר של ברק - לא ניתן לכרוך דבר בתביעות גירושין כשמדובר בנישואין אזרחיים. מנגד, גישת ביה"ד בנתניה .	✓
מזונות אשה : הנושא נכרך לבית הדין הרבני ולכן לו תהיה הסמכות לדון בעניין.	✓
הדין החל - הדין העברי. הבעל מחוייב במזונות אשתו עד לגט. התייחסות ל"עולה עימו ואינה יורדת עימו".	✓
האם ייפסקו מזונות אישה לפי הדין הדתי כשמדובר בנישואין אזרחיים?	✓

*התנהגות נכונה
פגם חמור היורד לשורש הסמכות
מזונות אשה*

דאמי יתה"צ? הווא הרצ התל"ס...

<p>מזונות אזרחיים: יוגב ינסה לתבוע מזונות אזרחיים לפי פסיקת ברק במסגרת בג"ץ 9928/99 פלונית - מזונות מכוח בסיס חוזי (הסכם ולא סטטוס). האוביטר של ברק-ארז בע"מ 3151/14 פלונית - מזונות משקמים מכוח עקרונות כלליים של הדין האזרחי (ע"ב עקרונות של הסתמכות, הגינות ותו"ל).</p>	<p>✓</p>
<p>משמורת: הנושא כרוך מעצם טיבו וטבעו בתביעת הגירושין, ולכן הסמכות לביד"ר בעניין (שרעבי).</p>	<p>✓</p>
<p>הדין החל - דין אזרחי - פירוט.</p>	<p>✓</p>
<p>חינוך: פלורס היים - כשעניין המשמורת נידון בביד"ר, אין לו סמכות גם לגבי חינוך, וניתן לתבוע עניין זה בבימ"ש.</p>	<p>✓</p>
<p>הדין החל - דין אזרחי - פירוט. אפר"מ מלכות הדין</p>	<p>✓</p>
<p>מזונות ילדים - הלכת שרגאי - פירוט. בע"מ 7628/17 - דעת רוב - הלכת שרגאי שרירה וקיימת ולא ניתן לכרוך לביד"ר את נושא מזונות הילדים. דעת המיעוט של השופט הנדל - ניתן לכרוך לביד"ר את נושא מזונות ילדים.</p>	<p>✓</p>
<p>תביעה רכושית: ע"א גולדמן - יש לכרוך במפורש. אם יוחלט שהכריכה עמדה במבחן המשולש, הסמכות לדון בסוגיית הרכוש תהיה לביד"ר, כיון שנכרכה לגירושין (אם תתקבל עמדת ביד"ר בנתניה).</p>	<p>✓</p>
<p>הדין החל - בהתאם לפס"ד בבלי - הדין שיחול יהיה הדין האזרחי, גם אם התביעה תתברר בביד"ר.</p>	<p>✓</p>
<p>דיון בחלוקת הרכוש: דיון באיזון משאבים לפי חוק יחסי ממון</p>	<p>✓</p>
<p>בני הזוג נישאו לאחר 1.1.74 ולכן חל חוק יחסי ממון.</p>	<p>✓</p>
<p>התייחסות לשאלה האם ח"מ חל גם על נישואין אזרחיים.</p>	<p>✓</p>
<p>ס' 5 לחוק, חל הסדר איזון המשאבים - הסבר משמעותו.</p>	<p>✓</p>
<p>הדירה ברעננה - ס' 5 (א)1 מחריג נכסים שהתקבלו בירושה מאיזון המשאבים. עם זאת, אין בהוראותיו של ס' 5 כדי למנוע יצירת שיתוף בנכס ספציפי לפי הדין הכללי החל (קנובלר-יעקובי, אבו רומי). יש לבחון את כוונת הצדדים, שיקולי הגינות וכו'. ישום. בע"מ 1398/11 - התייחסות לדרישה להוכיח - מעבר לקיומם של חיי נישואין משותפים, אף אם ממושכים - קיומו של "דבר מה נוסף" שיעיד על כוונת שיתוף בנכס הספציפי. ישום.</p>	<p>✓</p>
<p>הפסיקה שאפשרה שיתוף בנכס ספציפי עשתה זאת כאשר דובר במצב בו לבנה"ז הייתה רק דירה אחת. בג"ץ 2533/11 - אושר פס"ד של ביד"ר ששלל שיתוף ספציפי, בין היתר מכיוון שלבני הזוג הייתה דירה נוספת שבה התגוררו.</p>	<p>✓</p>
<p>בנוסף - התייחסות לשאלת הסימטריה שבין הדירה שרשומה על שם עידית שקיבלה במתנה אל מול השטח החקלאי ששייך ליוגב מלפני הנישואין.</p>	<p>✓</p>
<p>הכספים בחשבון הבנק המשותף - ישום.</p>	<p>✓</p>
<p>הדירה ברמת גן - ישום.</p>	<p>✓</p>
<p>השטח החקלאי ששייך ליוגב לפני הנישואין - נכס עסקי. השווי של נכסים עיסקיים אמור להתחלק שווה בשווה בהתאם להסדר איזון המשאבים. אבל, ס' 5 (א)1 מחריג נכסים מלפני הנישואין מאיזון המשאבים. האם מתקיים שיתוף ספציפי לפי הדין הכללי? בע"מ 9984/16 - רובינשטיין - פסקי הדין שבהם פותחה דוקטרינת השיתוף הספציפי התמקדו, רובם ככולם, בנכס חיצוני מסוג מסוים - קרי, דירת מגורים. אבל הוא מותיר פתח להחיל את הדוקטרינה על נכסים נוספים. לא נראה שמדובר במקרה בו יש הצדקה להרחבה נוספת. אפר"מ מלכות הדין</p>	<p>✓</p>
<p>אפשרות לבצע חלוקה שונה, שאינה חצי-חצי, בהתאם לס' 2(2). האם רלוונטי בענייננו? אפר"מ מלכות הדין</p>	<p>✓</p>
<p>נכסי קריירה ומוניטין של עידית - פירוט ויישום.</p>	<p>✓</p>
<p>חובותיו של יוגב - ס' 6 (א) לחי"מ - קיים שיתוף גם בחובות. פרשת עמית - החוב הוא לא תוצר פעילות חריגה של בנה"ז, אשר לא נועדה לשרת את היחידה המשפחתית וחותרת תחתיה. ישום. אפר"מ מלכות הדין</p>	<p>✓</p>